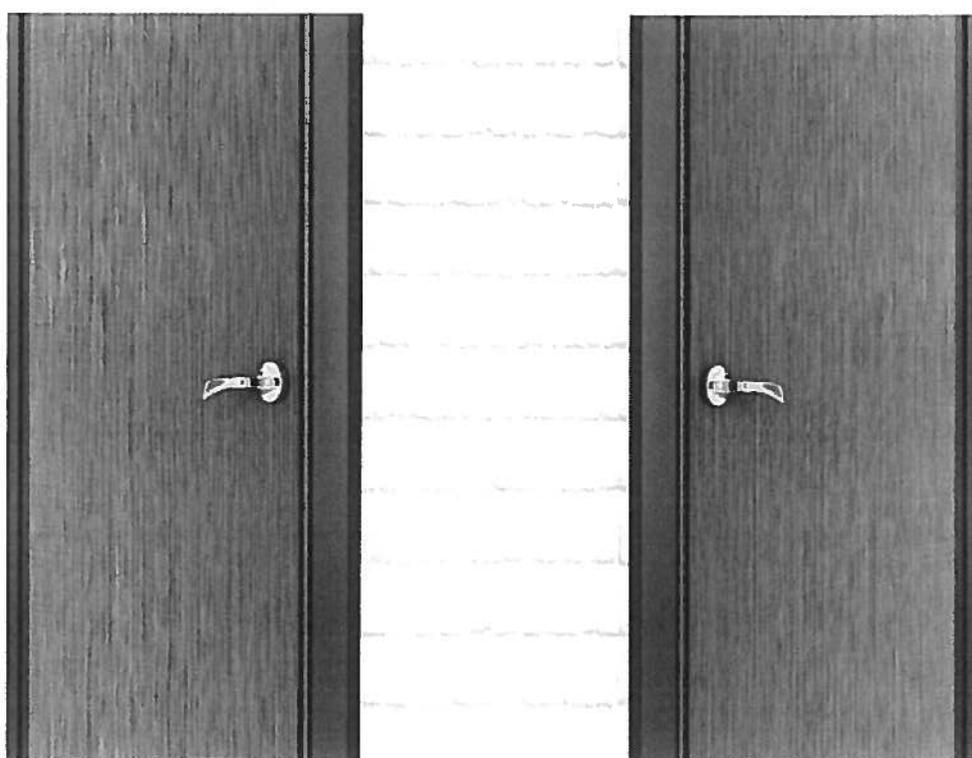

Markamótsskjalið

30. MAI 2016

MARKAMÓTSSKJALIÐ

Í § 5, stk. 4 í lögtingslóg nr. 19 frá 7. apríl 2014 um heimatænastru, eldrarøkt v.m. er ásett, at landsstýrismaðurinn, í samráð við kommunurnar, ásetir nærri reglur um handfaring av markamótum til aðra lóggávu.

Vísandi til omanfyri nevndu áseting eru partarnir samdir um, at:

1. Lýsa meginreglurnar fyri markamótini millum kommunalu heimatænastru og Almanna-verkið og millum kommunalu heimatænastru og Sjúkrahús-verkið.
2. Ítøkiligar vegleiðingar til ymisku markamótini verða gjørdar innan 1.oktober 2016.

Partarnir eru eisini samdir um, at markamótsskjalið er galdandi, tá ið ivi er um, hvør myndugleiki skal veita einum borgara tænastru. Markamótsskjalið fær virknað, tá ið partarnir formliga hava góðtikið skjalið. Markamótsskjalið verður endurskoðað, um partarnir ynskja tað, tó í seinasta lagi 31 mai. 2017.

Partarnir eru somuleiðis samdir um at seta nevndina til handfaring av markamótum skjótast gjørligt.

Soleiðis samtykt

30/5-2016

Dagfesting

30/5-16

Dagfesting

30/5-2016

Dagfesting

30.05.2016

Dagfesting

Eyðgunn Samuelsen

Eyðgunn Samuelsen, landsstýrismáður í almanna-málum

Sirið Stenberg

Sirið Stenberg, landsstýrismáður í heilsu- og innlendismálum

Hedra Mortensen

Hedra Mortensen, formaður í Kommunufelagnum

Torbjørn Jacobsen

Torbjørn Jacobsen, næstformaður í Kommunufelagnum

MARKAMÓT 1

Heimatænastan og Stuðulstænastan (kommunur) og (Almannaverkið)

Innihald:

1. Endamál
2. Lógargrundarlag
3. Markamót
4. Niðurstøða og tilmæli

1. Endamál

Endamál:

1. At lýsa markamótini millum kommunalu heimatænasturnar og stuðulstænastuna, sum Almannaverkið (AV) umsitur.
2. At gera niðurstøður og tilmæli um ábyrgdarbýti í teimum førum, har markamótini eru ógreið.

2. Lógargrundarlag

Heimatænastan er skipað við løgtingslóg nr. 19 frá 2014 um heimatænastu, eldrarøkt v.m. og kunngerð nr. 126 frá 2014 um heimatænastu og gjald fyri heimatænastu, eldrarøkt o.a.

Stuðulstænastan er skipað við Lovbekendtgørelse nr. 100 fra 1988 om offentlig forsorg eisini nevnd forsorgarlógin og í kunngerð nr. 116 frá 2006 um stuðulsfólk til persónar við serligum tørvi, ið búgva heima.

Sambært lógargrundarlagnum er uppgávan hjá kommununum:

§ 1. Endamálið við hesi lóg er at veita borgarum við tørvi á hjálp eina samskipaða heildartænastu.

Stk. 2. Endamálið við heildartænastuni er:

- at fyriryrgja sjúku
- at stimbra sálarligu og likamligu heilsu og trivna borgarans
- at endurmenna mistan førleika
- at stimbra møguleika hins einstaka at klára seg sjálfvan

- at veita røkt og umsgangan.

Sambært § 9 veita kommunurnar øllum heimabúgvandi borgarum í økinum heimataenastu í styttri og longri tíðarskeið.

Heimataenastan fevnir um

1. Heimahjálp
2. Heimasjúkrarøkt

Heimahjálp verður veitt borgarum, sum hava tørv á persónligari hjálpi, røkt ella stuðli. Heimasjúkrarøkt fevnir um sjúkufyribygging, sjúkrarøkt, endurmenning, uppleitandi arbeiði og almenna heilsuvegleiðing.

Sambært § 10 veita kommunurnar heimabúgvandi fólkapensjónistum tænastr, ið kunnu stimbra líkamliga, sálarliga og sosialt soleiðis, at pensjónisturin kann búgva í egnum heimi sum longst.

Tænastrnar kunnu fevna um dagtilhald, ergoterapi, fysioterapi, endurvenjing, fyribygjandi venjing, viðlíkahaldsvenjing, dagtilboð, mattænastr, umlætting, koyritænastr, vegleiðing o.s.fr.

Í § 14 stk. 3 í kunngerð um heimataenastu og gjald fyri heimataenastu verður ásett, at í tann mun borgarin umframt at hava tørv á røkt, eisini hevur tørv á stuðli sambært forsorgarlógini, verður álagt kommununum at samskipa heimataenastuna og Stuðulstænastruna.

Sambært lógargrundarlagnum er uppgávan hjá landinum:

Sambært § 32 b í forsorgarlógini er uppgávan at stuðla vaksnum heimabúgvandi frá 18 til og við 66 ár við serligum tørv, sum eru rørlutarnað ella hava avmarkaðan sálarligan førleika, so at tey hava møguleika at liva eitt sjálvstøðugt og virkið lív. Stuðulin kann halda áfram, eftir at borgarin er fyltur 67 ár.

Sambært kunngerð um stuðulsfólk til persónar við serligum tørv, ið búgva heima fevna uppgávarnar hjá stuðulstænastruni um fylgi, eftiransni, vøku, umsgangan og sosialpedagogiska hjálpi til heimabúgvandi persónar millum 18 og 66 ár við serligum tørv, sum eru rørlutarnaðir ella hava avmarkaðan sálarligan førleika.

Sambært kunngerðini er málbólkurin:

1. Menningartarnað
2. Fólk við avmarkaðum sálarligum førleika
3. Seinheilaskadd
4. Rørlutarnað og

5. Fólk við sansibreki.

Hava persónar bæði tøv á stuðli og røkt, so er álagt Stuðulstænastuni at samskipa heimatænastuna og Stuðulstænastuna.

Lógarverkið er lagt við sum fylgiskjøl.

3. Markamót

- Tað er ógreitt, hvør hevur ábyrgd av tænastrunum til borgaran orsakað av vantandi nágreining og skilmarking av tænastrunum røkt og stuðli
- Stuðulstænastran er aldurstreytað og heimatænastran er ikki aldurstreytað
- Borgarar, sum hava samansettan tøv á røkt og stuðli og harvið tøv á heimatænastru og stuðulstænastru

4. Niðurstøða og tilmæli

Kommunur og land eru samd um hesar meginreglur:

- Kommunurnar hava ábyrgdina av heimatænastru, sum í stuttum merkir, at kommunurnar hava ábyrgd av sjúkrarøkt og persónligari røkt.
- Landið hevur ábyrgdina av at veita stuðulstænastru til vaksin heimabúgvandi frá 18 til og við 66 ár við serligum avbjóðingum, soleiðis at tey hava móguleikan at liva eitt sjálvstøðugt og virkið lív. Stuðulin kann halda áfram eftir viðkomandi er fyltur 67 ár.
- Tænastran til børn, ið bera brek, verður framhaldandi ein uppgáva hjá landinum. Børn, ið bera fjølbrek, fáa í dag stuðul og umlætting frá Almannaverkinum nærum alt samdøgrið og tí verður mett, at tað er best fyri børnini, at røktaruppgávan er ein partur av tí stuðuls- og umlættingartænastru, sum Almannaverkið annars veitir.

Partarnir eru somuleiðis samdir um:

- At ein arbeisbólkur verður settur við 3 umboðum fyri kommunurnar og 3 umboðum fyri landið, sum gera neyðugar vegleiðingar til hetta markamótið, her í millum at nágreina og skilja sundur hugtøkini røkt og stuðul og annars onnur hugtøk, sum verða brúkt í lóg og kunngerð á hesum økinum.
- At spurningurin um, stuðulstænastran framhaldandi skal verða aldurstreytað verður avgreiddur í 2016. Almannamálaráðið kannar, hvussu stuðulstænastran kann gerast óheft av aldrinum og hvørjar avleiðingar eru av hesum. Støða verður síðani tikin til, um broytingar skulu gerast í ávikavist forsorgarlógini og lóg um heimatænastru, eldrarøkt v.m.

- At broytingin í kunngerð nr. 125 frá 17. des. 2014, har røkt varð tikin burturúr kunngerð um stuðulsfólk til persónar við serligum tørv, verður endurskoðað beinanvegin.
- At Almannaverkið samskipar tænastr til borgarar undir 67 ár, sum hava samansettan tørv, og kommunurnar samskipa tænastr til borgarar yvir 67 ár, sum hava samansettan tørv til ein varandi loysn er funnin.
- At umboð fyri skipanirnar hittast 14. hvønn dag at umrøða samskipan av tænastrum til ein varandi loysn er funnin

MARKAMÓT 2

Heimatænastan, Stuðulstænasta og Økispsykiatri (kommunur, Almanna-verkið og Landssjúkrahúsið)

Innihald:

1. Endamál
2. Lógargrundarlag
3. Markamót
4. Niðurstøða og tilmæli

1. Endamál

Endamál:

1. At lýsa markamótini millum kommunalu heimatænasturnar, stuðulstænastuna og økispsykiatriina, sum er ein partur av virkseminum hjá Psykiatriska deplinum á Landssjúkrahúsinum.
2. At gera niðurstøður og tilmæli um ábyrgdarbýti í teimum førum, har markamótini eru ógreið.

2. Lógargrundarlag

Heimatænastan er skipað við heimild í § 9 í løgtingslóg nr. 19 frá 2014 um heimatænastu, eldrarøkt. Ásett er, at kommunurnar eftir tørvi veita øllum heimabúgvandi borgarum í økinum heimatænastu í styttri ella longri tíðarskeið. Heimatænasta fevnir um heimahjálp og heimasjúkrarøkt.

Sambært § 32 b í forsorgarlógini er uppgávan hjá Almanna-verkinum at stuðla vaksnum heimabúgvandi frá 18 til og við 66 ár við serligum tørvi, sum eru rørlutarnað ella hava avmarkaðan sálarligan førleika so, at tey hava møguleika at liva eitt sjálvstøðugt og virkið lív. Økispsykiatri er skipað sum partur av virkseminum hjá Psykiatriska deplinum á Landssjúkrahúsinum. Landssjúkrahúsið er skipað við heimild í løgtingslóg nr. 64 frá 2005 um sjúkrahúsverkið. Psykiatriski depilin veitir viðgerð til fólk við sálarligum avbjóðingum í breiðari merking.

Sambært avtalu um fleirpartasamstarv er uppgávan hjá økispsykiatriini at bjóða fólki við sálarsjúkum eina dygdargóða endurmennandi røkt og viðgerð, sum tekur støði í nýggjastu gransking, virkar heilsufremjandi, fyribýrgjandi og endurmennandi.

3. Markamót

- Vantandi nágreining og skilmarking av røkt og stuðli og í ein ávísan mun Psykiatriskari røkt og røkt, sum heimatænastan veitir
- Borgarar, sum hava samansettan tørv og harvið tørv á tænastrum frá ávíkavist kommunum, Almannaverkinum og økispsykiatriini
- Samskipan av tænastrum til borgarar við samansettum tørv, sum hava tørv á tænastrum frá økispsykiatriini, Almannaverkinum og kommununum

4. Niðurstøða og tilmæli

Kommunur og land eru samd um hesar meginreglur:

- Heilsuverkið hevur ábyrgd av, at borgarin fær psykiatriska viðgerð og røkt frá økispsykiatriini, ið er partur av Psykiatriska depilinum.
- Almannaverkið hevur ábyrgdina av, at borgarar við sálarligum avbjóðingum, fáa stuðul, so at tey hava møguleika at liva eitt sjálvstøðugt og virkið lív
- Kommunurnar hava ábyrgd av, at borgarin fær heimahjálp og heimasjúkrarøkt.
- At tað er ummráðandi, at tænastrurnar verða samskipaðar, bæði til tess at forða fyrri, at ov nógv fólk eru um borgaran samstundis, og ikki minst fyrri at tryggja, at samhangur er millum psykiatrisku viðgerðina og røktina og somatisku røktina og námsfrøðiliga stuðulin.
- Fastir fundir verða millum økispsykiatriina, heimatænastuna og almannaverkið uml. 6. hvørja viku, har felags mál verða umrødd.

Partarnir eru somuleiðis samdir um:

- At nágreina og skilmarka røkt, sum Heimatænastan veitir, psykiatriska røkt sum Psykiatriska depilin veitir og námsfrøðiliga stuðulin, sum Almannaverkið veitir
- At spurningurin um allir borgarar í landinum eiga at hava atgongd til økispsykiatri – bæði tey sum búgva í egnum heimi og tey, sum búgva á røktarheimum, eldrasambýlum og sambýlum, verður viðgjørdur í 2016.

MARKAMÓT 3

Upptøka til búpláss hjá kommununum og hjá
Almannaverkinum fyri borgarar, sum umframt ellisbrek
eisini hava ein serligan tørv.

Innihald:

1. Endamál
2. Lógargrundarlag
3. Markamót
4. Niðurstøða og tilmæli

1. Endamál

Endamál:

1. At lýsa markamótini millum kommunal bútilboð sambært løgtingslóg um heimatænastu, eldrarøkt v.m. og bútilboð til fólk við serligum tørv sambært forsorgarlógini § 32 og 32 e.
2. At gera niðurstøður um ábyrgdarbýtið í teimum førum, har markamótini eru ógreið.

2. Lógargrundarlag

Uppgávan hjá kommununum í mun til búpláss er ásett í løgtingslóg nr. 19 frá 2014 um heimatænastu, eldrarøkt v.m.

Búpláss á ellis- og røktarheimum og á eldrasambýlum eru skipaði við heimild í § 13. Sambært § 14 eru røktarheim og eldrasambýli bústaðir, ið hýsa fólkapensjónistum við ellisbreki ella varandi sjúku, og sum hava tørv á hjálp ella røkt alt samdøgrið. Í serligum føri kann røktarheim ella eldrasambýli eisini hýsa øðrum røktarkrevjandi persóni enn fólkapensjónisti. Tað eru kommunurnar, sum hava ábyrgd av og skipað upptøku til búpláss á ellis- og røktarheimum og eldrasambýlum.

Uppgávan hjá landinum í mun til búpláss er ásett í forsorgarlógini.

Búpláss til persónar við týðandi líkamligum ella sálarligum breki ella víðfevndum sosialum trupulleikum, sum hava tørv á hjálp og stuðli til vanligt virksemi, umframt møguliga røkt, eru skipaði við heimild í § 32 í forsorgarlógini. Landið hevur ábyrgd av at veita búplássini og skipar eisini upptøku til hesi búpláss.

Serlig búpláss til við víttfevndum sosialum trupulleikum, sum ikki eru førir fyri at útvega sær ella fasthalda ein varandi bústað eru skipaði við heimild í § 32 e. Tað er landið, ið hevur ábyrgd av at skipa ella góðkenna serligt bútilboð.

Lógarverkið er lagt við sum fylgiskjøl.

3. Markamót

1. Búpláss á ellis- og røktarheimum eru sum meginregla aldurstreytað, men møguleiki er at víkja frá meginregluni. Búpláss hjá landinum eru ikki aldurstreytað.
2. Markamót er millum land og kommunur, tá ið talan er um borgarar, sum eru fólkpensjónistar, sum umframt ellisbrek ella varandi sjúku, eisini hava ein serligan tørv, so sum menningartarn, sálarligar avbjóðingar ella víttfevnandi sosialar trupulleikar.
3. Markamót er somuleiðis, tá ið talan er um borgarar, sum ikki er fólkpensjónistar, men hevur varandi sjúku ella serligan tørv og tørv á røkt alt samdøgrið.

4. Niðurstøða og tilmæli

Kommunur og land eru samd um hesar meginreglur:

- Kommunurnar hava ábyrgd av at veita fólkpensjónistum, sum hava tørv á støðugari røkt, búpláss.
- Kommunurnar kunna í serligum førum víkja frá hesi meginreglu, og geva øðrum við tørv av støðugari røkt pláss á bústovnum hjá kommununum.
- Landið hevur ábyrgdina av at veita persónum við týðandi líkamligum ella sálarligum breki ella víðfevndum sosialum trupulleikum, og sum tørva hjálp og stuðul til vanligt dagligt virksemi, umframt møguliga røkt, búpláss.
- Landið hevur ábyrgdina av at skipa bútilboð til persónar, sum ikki eru førir fyri at útvega ella fasthalda ein varandi bústað.
- At umboð fyri kommunurnar og Almannaverkið hittast 1 ferð mánaðin at umrøða møgulig ivamál.

- At avtalur kunna gerast um keyp av plássum.
- At ein arbeiðsbólkur verður settur við 3 umboðum fyri kommunurnar og 3 umboðum fyri landi, at gera neyðugar vegleiðingar til hetta markamótið.

Partarnir eru somuleiðis samdir um:

- Ein arbeiðsbólkur við umboðum fyri Almannaverkið, Kommunufelagið, og Landssjúkrahúsið (Psyk.dep.) verður settur beinanvegin at gera tilmæli til stýrisbólkin um, hvussu bútilboð hjá kommunum og Almannaverkinum skulu skipast framyvir til fólk við serligum avbjóðingum, sum eisini hava ellisbrek. Tilmæli skal vera liðugt 1. november 2016.

MARKAMÓT 4

Endurvenjing

Innihald

1. Endamál
2. Lógargrundarlag
3. Markamót
4. Niðurstøða og tilmæli

1. Endamál

Endamál:

1. At lýsa markamótini í sambandi við endurvenjing
2. At gera niðurstøðu og tilmæli í sambandi við ábyrgdarbýtið á endurvenjingarøkinum

2. Lógargrundarlag

Sjúkrahúsverkið

Sambært § 6 a í løgtingslóg um sjúkrahúsverkið veitir sjúkrahúsverkið ókeypis endurvenjing til sjúklingar, sum hava ein læknafakliga grundaðan tørv á endurvenjing.

Sjúkrahúsverkið skal í sambandi við, at endurvenjing verður veitt, gera eina endurvenjingarætlan í samráð við sjúklingin. Landsstýrismaðurin hevur heimild til at áseta nærri reglur og treytir um endurvenjing, her undir, hvat endurvenjing innan sjúkrahúsverkið fevnir um, um endurvenjingarætlanir, og hvørji endurvenjingartilboð sjúklingurin kann verða ávístur til.

Endurvenjing innan sjúkrahúsverkið fevnir ikki um varandi venjing (viðlíkahaldsvenjing) ella sosiala rehabilitering (endurmenning).

Almannaverkið

Almannaverkið kann sambært § 29 í forsorgarlógini veita endurvenjing til persónar í aldrinum 18 - 66 ár, sum hava tørv á endurvenjing í sambandi við mistan førleika. Í serligum førum kann endurvenjing veitast til persónar, sum eru 16 - 17 ár. Endamálið er, at borgarar fáa neyðugar endurvenjingar fyri at fáa ella fasthalda tilknýtið til arbeiðsmarknaðin ella fyri at klára seg

uttan hjálp ella við minni hjálp frá Almannaverkinum. Almannaverkið kann gera avtalur við aðrar myndugleikar, stovnar og privatar veitarar um keyp av tænastrum. Landsstýrismaðurin hevur heimild til at áseta nærri reglur og treytir um endurvenjing innan Almannaverkið.

Endurvenjing í Almannaverkinum fevnir ikki um fyriryrgjandi venjing og viðlíkahaldsvenjing.

Kommunali geirin

Sambært § 10 í lógtingslóg um heimatænastru, eldrarøkt v.m., veita kommunurnar heimabúgvandi fólkapensjónistum tænastru, ið kunnu stimbra líkamliga, sálarliga og sosialt, soleiðis at pensjónisturin kann búgva í egnum heimi sum longst. Tænastrurnar kunnu fevna um ergoterapi, fysioterapi, endurvenjing, fyriryrgjandi venjing, viðlíkahaldsvenjing, dagtilboð, mattænastru, umlætting, koyritænastru, vegleiðing o.s.fr. Serstøk heimild er ikki fyri at áseta nærri reglar um hesar tænastru.

Sambært § 13 stk. 2 nr. 5 í lógtingslóg um heimatænastru, eldrarøkt v.m. kunnu kommunur seta á stovn samdøgursendurvenjingarpláss til fólkapensjónistar.

3. Markamót

1. Tað kann tykjast heldur ógreitt, hvør myndugleiki hevur ábyrgd av at veita endurvenjing til borgarar í Føroyum.

- Sjúkrahúsverkið veitir endurvenjing til allar borgarar óansæð aldur.
- Almannaverkið veitir endurvenjing til borgarar, sum eru 18-66 ár og í serligum føri borgarar 16 og 17 ár.
- Onnur skipan tryggjar, at børn kunnu fáa endurvenjing (§ 17 í forsorgarlógini og Heilsutrygd)
- Kommunurnar veita endurvenjing, fyriryrgjandi og viðlíkahaldsvenjing til fólkapensjónistar.

2. Vantandi samskipan av endurvenjing millum myndugleikar

Ein arbeiðsbólkur við umboðum úr úr Heilsu- og Innlendismálaráðnum, Almannamálaráðnum og Kommunufelagnum, leggur í lóguni síðstu hond á tilmæli um, hvussu lógarverk og skipanir kunnu tryggja eina samhangandi endurvenjingartænastru til borgarar í Føroyum Yvirlit, ið greitt vísir, hvørjar endurvenjingartænastru ávikavist sjúkrahúsverkið, Almannaverkið og kommunurnar veita til borgarar, er partur av tilmælinum

4. Niðurstøða og tilmæli

Kommunur og land eru samd um at virka fyri, at borgarin fær eina samhangandi endurvenjingartænastu og hesar meginreglur:

- Sjúkrahúsverkið veitir endurvenjing til sjúklingar, sum hava ein læknafakliga grundaðan tørv á endurvenjing.
- Sjúkrahúsið kannar AlmannaVerk ella kommunur um, hvussu framhaldandi venjing kann fara fram eftir at endurvenjing á sjúkrahúsinum er liðug.
- AlmannaVerkið veitir endurvenjing til borgarar 18 til og við 66 ár og í serligum føri borgarar, sum eru 16-17 ár við tí endamálið at fáa ella fasthalda tilknýtið til arbeiðsmarknaðin ella at klára seg uttan hjálp ella við minni hjálp frá AlmannaVerkinum.
- Aðrar skipanir tryggja, at børn kunnu fáa endurvenjing (§ 17 í forsorgarlógini og Heilsutrygd) .
- Kommunurnar veita endurvenjing til fólkapensjónistar

Partarnir eru somuleiðis samdir um:

At fylgja omanfyrenevndu meginreglum til politisk støða er tikin til tilmæli, sum verður handað fyrsta dagin.